

Makói Független Ujság

POLITIKAI NAPILAP

Felolvas szerkesztő háborúban lévő mint a szerkesztőség letelelése:
PURJESZ MÓR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Sáfalyi-tér 2., telefon-száma: 124.

ELŐFIZETESI ARAK VIDEKEN:
Egész évre 14 korona. | Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " | Egy hónap 1 " 20

A fegyverben álló világ. Szerbia végórái közelednek. Győznek a magyarok, németek és törökök mindenfelé.

A nagy világháborúban még nincs ugyan döntés. De tőle már nincs messze a fegyverben álló világ.

A nagy döntés nincs messze, és a győzelem mint az a mai események igazolják, nem lesz más, mint azok a hadaké, melyeket a történelmi hivatás egy táborra olvasztott össze az európai orosz uralom és a vele egyetértő hatalmak megtörésére.

E hadak lépései lépésre aradják győzelmeiket, melyekről alábbi híreink számolnak be:

HÁBORUNK AZ OROSZOKKAL.

A helyzet az orosz harctéren.

Bukarest, nov. 4.

Az Universal okt. 31-éről kelt jelentést közi, amely szerint Galiciában a Szan-folyó egész partja mentén folynak az ütközések, ugyanintén Przemysltől délre is. Ugy látszik, a csaták még pár napig elhúzódhatnak, anélkül, hogy akár egyik, akár másik fél döntést tudna kicsikarhatni. Az osztrák és magyar, orosz és német főhadiszállásról érkezett hírek alapján nagyjában megállapítható a helyzet. Mindenekelőtt meg kell állapítani, hogy a Bukarestben elterjedt hírek amelyek Csernovic oltárától szólnak, nem voltak igazak, sőt kiderült, hogy Csernovic parancsnoka kijelentette, hogy Bukovina fővárosát feltétlenül meg fogják védelmezni és még egyszer nem hagyják orosz kézre jutni. Az oroszok mintegy százezer főnyi oszromló sereggel állnak több kilométernyire Csernovictól. A Kárpátoknál Turkától északra nyomták vissza az orosz lámadó csapatokat.

Fenn Orosz-Lengyelország délre a Pilica folyótól, abban az erdőszegben, amely Bjalobrzeg - Glogvasov - Policsna - Janovec vonalon fekszik, négy napon át tartó ütközést folytat az orosz és német

csapatok között. Ugyanezeken a közepén is rendkívül heves csatákat kezdtek a németek az oroszok ellen, akik a Lusiera erdőszegében helyezték el pozícióikat. Dadinov - Szeverekov - Marinov községek környékén.

Az orosz balérfényon szuronyrohamok is voltak nem egy helyen, amelyekben az osztrák és magyar katonái voltak azok, hogy a tüzet bajonetharcokkal, kézi tusával válták föl. A Berdzaja körüli harcok után az osztrák és magyar csapatok a Jedlinszk-Iza vonalon megerősítették pozícióikat. A Pilica balpartján 29-én újabb lendületet vett az ütközés a Jezanov - Novemisztoe fronton.

Ezeknek a harcoknak egy október 30-iki hivatalos jelentés szerint határtalanul nagy jelentőségük van.

Zeppelinek bombázzák Varsót.

Berlin, november 4.

Hivatalos orosz jelentések megerősítik, hogy a Varsó előtt harcoló szibériai és kaukázusi csapatokat nagyon nagy veszteségek érték. Harc közben az egyik ezred élére háromszor kellett új parancsnokot állítani. A Zeppelinek tovább bombázzák Varsót.

Az oroszok kivonulása Bukovinából.

Kopenhágs, november 3.

Az ideérkező londoni lapokból kitérnek, hogy most már az angolok sem titkolják többé az oroszoknak Galiciában és Bukovinában történt visszavonulását. Az egyik londoni lap bukaresti jelentés alapján megírja, hogy az orosz csapatok jóformán teljesen kitértek Bukovinát, ahol most megint az osztrák közigazgatás dolgozik.

Rémes orosz kegyetlenségek Galiciában.

Rhoda Rhoda a „Neue Freie Presse“ haditudósítója legutóbbi cikkében rettenetes hepet adja az oroszok által elkövetett kegyetlenségeknek Galicia egyes részeiben. Többek között ezeket írja:

Tarnow környéke és a tőle északra fekvő falvak rettenetesen szenvedtek az oroszoktól. Dem biceában például csak tizenegy napig voltak a cserkeszok, szeptember 25-től egészen október 5-ig, de ez a város még sokáig és kínosan fog visszaemlékezni erre az orosz látogatásra. A cserkeszek brutálitással halmezesztők voltak.

Egy kicsiny faluban két zsidót lőttek el árulásért halálra. Mielőtt azonban kivégezték volna őket, a szerencsétleneknek saját maguknak kellett sírjukat megásni.

Más helyen megkímélték ugyan a kozákok ama házakat, a hol szentképekkel telek ki az ablakba, annál nagyobb vandalizmussal vették rá magukat a zsidónegyedre. Itt azután kimélték a közt, tüzzel vassal pusztítottak. Mielec-ben kirabolták Hsermec Izrael nevű aggasztját. Az utolsó ruhadarabot is lerántották róla és úgy hurcolták magukkal a kozákok. Sabowban egy fiatalembert arra kényszerítettek, hogy saját apját akasztassa föl. Az orosz hadsereg dicséretére legyen mondva, hogy mindeme gazságokat a cserkeszekkel hajtották végre.

Az orosz invázió fölötti féltalem, hál istennek, nem fog többé visszatérni. Egy győzelmes, elszánt és erős hadsereg küzd most a San mentén a barbárok ellen naponta újabb és diadalmas eredményekkel. Magyarországon önkéntesek csatlakoznak a lengyel légőhöz és mindentelől újult erővel vonulnak a csatáértre harcossaink.

HIREK A NYUGOTI HARCTÉRRŐL.

Küzdelem a belga tengerpartért.

Hága, nov. 4.

Hollandi lapok közlik, hogy a belgiumi tengerparton a helyzet még mindig változatlan. Az angoloknak kétségtelenül határozott céljaik vannak Ostendével és Seebrüggevel, amely két kikötő birtoka nélkül Nyugat-Flandriában nem dőlhet el a háború sorssá, de

azért az angolok eddigéig még nem tettek kísérletet a partvisszavonulással.

A belgák még reménykednek.

Amsterdam, nov. 4.

Belga forrásból jelentik, hogy a nagy iradások Dixmuides és Nieuport között nagyon meglepetést kelt a németek hadműveletét. Broqueville miniszter kijelentette, hogy Belgiumnak semmi áldozat sem nagy hogy függetlenségét visszanyerje.

Az angol flotta a belga partokon.

Róma, nov. 4.

Ideérkezett londoni jelentés szerint az angol admirálisok hivatalosan ezeket közli:

Az angol flottának a német jobbszárny elleni harcában a „Falcon“ nevű hadihajóra egy gránát esett, amely egy tisztet és nyolc tengerészt megölt és egy tisztet és tizenöt tengerészt megsebesített. A „Brilliant“ hadihajónak egy halottja és több sebesültje van. A „Rinaldo“-nak pedig nyolc sebesültje. A német tengeralattjárók megpróbálták hadihajóinkat megközelíteni, torpedóink azonban megvédelmezték a flottát.

SZERB HARCTÉR ESEMÉNYEI.

Aknarakás a Dunán.

Szófia, nov. 4.

Viddin felől, a Duna mentén tegnap nagy robbanás hallatszott. A Viddinből érkezett utasok azt mondják, hogy az osztrák és magyar hajók aknákat raktak le a Dunán, hogy a Szerbia felé szállított orosz hadianyagot elpusztítsák.

A montenegróiak veresége.

Cetinje, nov. 4.

A Corriere della Sera montenegrói haditudósítója írja lapjának, hogy a szerb-montenegrói csapatok az utolsó háromnapos csatában az osztrák és magyar csapatok általános heves támadása és túlerője miatt kénytelenek voltak visszavonulni. A montenegrói sereg, amelynek Vucovic és Maritano-

vic tábornokok voltak vezérei, nagy veszteségeket szenvedett. A montenegróiak 720 halottat, köztük 3 tábornokot vesztek.

Robbanás Belgrádban.

Pancsova, nov. 4.

Tegnap este Belgrád felől óriási robbanás menydörgésszerű zaja halatszott át ide. A Temes vize is mozgásba jött. Nem lehet tudni, hogy mi robbant föl, de abból, hogy az első nagy menydörgésszerű hang után több apróbb robbanás hangja hallatszott át, azt hiszik, hogy valamely löporraktár robbant föl Belgrádban.

Repülőgépek Antivari felett.

Cetinje, nov. 4.

Az utóbbi napokban több ízben jelentek meg osztrák és magyar aeroplánok Antivari felett. Klenc izben bombákat dobtak le, de állítólag semmi kárt se tettek.

A bolgár — szerb kérdés a skuptina előtt.

Bukarest, nov. 4.

A Journal des Balkans a következő információkat közli a szerb skuptina összehívásáról. A szerb skuptina nem reguláris ülésére hí hí össze, ahogy azt hirdették. A skuptinának csak egy néhány ülése lesz azért, hogy tisztázza a jövő politikai helyzetét. Ami a kormányt illeti, a skuptina beleegyezését fogja kérni a súlyos megállapodások szankcionálására, a melyeket Savinszky szóliai orosz követ ajánlott mostani napi tartózkodása alkalmával a amelyeket részletesen ismeretlensé fognak a skuptinával. Savinszky missziója rendkívül fontos. Szóliai jelentések szerint azt tartalmazza, hogy győződjék meg a szerb kormány arról, hogy feltétlenül reális koncessziókat kell adnia az ország érdekében Bulgáriának. Szóliai jelentések szerint Pszica miniszterelnök, Sándor trónörökös és sok képviselő igen energikusan állást foglalnak még legutóbb is az orosz ajánlatok szemben, mert ezzel a második balkáni háboru minden eredményét elveszítetnek lájják. Hogy azóta megváltozott-e feltevések, ez most a kérdés, melytől Bulgária jövő magatartása is függ.

AZ OROSZ-TÖRÖK HÁBORU.

Az első török-osztrák összecsapás részletei.

Bécs, okt. 4.

Hivatalos jelentések szerint, amelyek Konstantinápolyból a kormány részéről itteni illetékes helyre érkeztek, a tengeri flotta a Fekete-tengeren sokkal komolyabb és nagyobb jelentőségű volt, semmint az első hírek után hinni lehetett volna. A török flotta egy kis része amely gyakorlatozott, megfigyelte,

hogy minden mozdulatát orosz hadihajók követték és amint a török hadihajók szembefordultak az orosz egységekkel, az orosz hadihajók hirtelen megtámadták a török hajórajt. A mérkőzés életre-halálra ment. Különösen kitüntette magát a „Torghut Reis” török hadihajó.

A török flotta öt orosz hadihajót torpedóloveckekkel elsüllyesztett és tizenkilenc orosz szállítóhajót is elpusztított. A tengerből kifogott és hadifogságra vetett orosz matrózok egyértelműleg állítják, hogy az orosz szállítóhajók közül kétszáz skna volt, amelyekkel az orosz hadihajók fedezete mellett a Fekete-tengeren le akartak rakni. Mikor a török hadihajók bombázták Szabasztopolit és Novorossijsk kikötőjét, majd Odesszát, összesen ötvenöt rakétát gyújtottak fel agyutűzzel. Ötvenet Szabasztopolban és Novorossijskban, ötöt pedig Odesszában. A rakétákban petroleum és gabona volt felhalmozva.

Odessza bombázása

Bukarest, nov. 4.

Egy ideváltó lap szemtanúkat elbeszélése alapján leírja Odessza bombázását.

Október 29 én korán reggel két török hadihajó jelent meg Odessza kikötőjében és agyutűz kezdett. A török agyutűz először a kikötőben horgonyozó „Donac” orosz agyutaszárda voltak irányítva, amelyet rövid idő múlva el is pusztítottak. Az egyik hadihajó közben a kikötő petroleumraktárát akarta felgyújtani, de a „Kubanec” nevű orosz agyutaszárda teljes gőzzel elébement a ekkor a török hadihajó a Kubanecet kezdte lövöldözni.

Ez az orosz agyutaszárda is rövid idő alatt harcceptelen lett. Most a „Bastán” orosz gőzöst és egy francia hajót vettek agyutűz alá a török hadihajók. Mind a két hajó erősen megsérült. Egy orosz hajót a török hadihajók elsüllyesztettek. A város is agyutűz alá került és a villamos városi vasút áramfejlesztő telepét elpusztították. Odesszában szünetel a villamosvasuti közlekedése.

A török sajtó és a háboru.

Konstantinápoly, nov. 4.

A félévitalos lapok hangja az eddigi békés hanggal szemben most igen harcias. A „Tamin” például így ír: A diplomáciai viszony teljes megszakításának kölnap már háboru lehet a következménye és az elnyomottak szemben fognak állani elnyomóikkal. Az egyik fél kétségbeesett, mert az évazádok óta elkövetett gyűlözetos cselekmények megbüntetésének napját elérkezni lájja, a másik fél elszánt lélekkel veti magát elnyomójára, hogy bosszút álljon a szenvedéseikért. Ha eddig túrlemesek voltak, úgy ez azért történt, mert mi voltunk a 300 milliónyi muzulmán egyedüli reménye. Hogy nekik hasznunkra lehetünk, úgy feltűnik, mintha meg volnánk elgedve ezzel az izlám világga sziklaként nehezedeó zarnoki alakulással. Titokban azonban dolgozunk, hogy egykor bosszút állasunk. Igaza volt a cárnak, az ei-

nyomoltak főlzabadiására ütött az óra. Nem akarunk többé a békeről hallani. Vagy ók, vagy mi.

Konstantinápoly, nov. 4.

A török lapok köszönetüknek adnak kifelezést a bécsi, budapesti és berlini közönség és lapok fűntelöl rokonszenvéért, melyet Törökország iránt kifelezésre jutattak és kijelentik, hogy Törökország hasonló érzelmekkel van Németország és a kettős monarchia iránt.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár: November. 5. Csütörtök Róm kath. D. 22. Mind. Protestáns D. 22. Görög orosz október 21 E. 21. Joel p. Nap kel 6 óra 43 percek nyug-szik 4 óra 42 percek.

Időjárás. Lényegtelen hőváltozás és elvétel, inkább csak déien meg kelésen, csapadékkal. Bürgönyprog-nózis: hűvös, déien, keleten elvétel csapadék Déli hőmérséklet: 10 fok

A néptőlkelők önkéntesi jogsultsága. A honvédelmi miniszter megengedte, hogy az 1893. és 1892. évben született és rendszeres sorozás vagy néptőlkelői bemutató szemlése besorozott azon ifjak, akik valamely középiskola utolsó évfolyamában jártak, feltétlenül egy-évi önkéntesi kedvezményben részesültek. Jögnébe az íti tehát a bevonulástól számítva 4 hét alatt kérelmezni, amely kérelemhez szükséges iratokkal a szülőik jelentkezése folytán a katonai ügyosztály elkészíti.

Az Antwerpenben lefoglalt árúk kiszolgáltatása. Az aradi kereskedelmi és iparkamara felhívja az érdekelteket figyelmét arra, hogy a külügyminiszterium értesítése szerint, a német kormány hajlandó az Antwerpenben tárolt és a német hadvezetőség által egészében lefoglalt árúkból a magyar cégek által vásárolt és okmányokkal igazolhatólag tulajdonukat képező vagy elfogadott rendelkezéseiknek fedezésére szolgáló és ott fekvő árúkat kiadja. A kamara felhívja a kamarai kerületben esetleg lévő érdekelteket arra, hogy táviratilag jelenték közvetlenül a kereskedelemügyi miniszterium iparfejlesztési szakosztályánál, ha ily árújuk van, közöljék, minde és mily mennyiségben és küldjék be ugyan-oda összes igazoló okmányukat.

Felhívás a polgárorokhoz. Felhívom azon polgárorokot, akik bármikor is jelentkeztek öszeírásra, de még ezideig esküt nem tettek, hogy ennek foganatosítása végett november hó 5-én, csütörtökön d. u. 4 órakor, vagy pénteken déntán 4 órakor a rendőrségi épületben levő országparancsnoki szobában annyival is inkább most már pontosan teljes számban jelenkezzenek, mert akik ekkor az esküt le nem teszik, töröltetni fognak, miután az eskütételről való elmaradásuk miatt a rendszeres szolgálati beosztást eszközölni nem lehet. A fenti időben ugyancsak lehet még újonnan jelentkezni. Azon tanyai polgárorok, akik még esküt nem tettek, vagy beirathozni akarnak, vasárnap délelött 10 órakor jelentkezzenek a parancsnoki szobában. A polgárorok parancsnoksága.

A jövő évi tornés. Sándor János beügyminiszter körrendeletben utasította a törvényhatóságokat, hogy tekintettel a háboru

miatt elvont munkacserre, aminek következtében a mezőgazdaság munkás nélkül maradt, ellenőrizték a vetés megtörténtét és ha másképen nem lehet, közmunka igénybevételével gondoskodjanak arról, hogy a föld megmunkálatalanul ne maradjon.

Az Erzsébet gőzfürdő jótekonysága. Az Erzsébet gőzfürdő tulajdonosnője a rendőrségnél a mai napon szóbelileg kijelentette, hogy hetenként 2 nap, és pedig szerdán és pénteken a lábadozó katonák közül 50 katonának ingyen fürdőt ad, a többi sebeseittek pedig keddi nap kivételével, bármely más napon féláron, vagyis 50 fillérért kapnak gőz- és kádfürdőt.

Ragadós állatbetegség a szomszédban. A szomszédos Békéscsámszon községben a ragadós száj- és körömfájás fellépett, miéért is a hatóság elrendelte a forgalmi zárlatot.

Aki a polgárorokkal gorombászkodott. Kocsis Ferenc makói születésű nagykomlósi lakos tegnap este 10 órakor a Vásárkegyi utcán kibált és káromkodott. Az arra haladó 2 polgáror figyelmeztetésére durva sértéssel válaszolt, mire előállították az ország parancsnokához, a kivel szemben szintén durván viselkedett, miéért is a rendőrség ellene hatósági kézregek megsértése címen az eljárás megindította.

Adományok a hadbavonultak számára. A hadbavonultak részére a következő adományok érkeztek a vármegye főispánjához: Drac-kóczy Béné 2 hósapka, 2 pár térdvédő, 2 pár emelegtű, Illovsky Pálné 2 szörme, Schushoff Anna 9 hasvédő, Szilágyi Bőke 1 szörme gallér, Ujhelyi Adolfa 7 haskötő, 3 ing és 3 lábravaló, özv. Tarnay Antalné 8 hósapka, Solcz Vilmosné 1 szörme gallér, A makói posta- és tévirádihivatal tisztikara által vásárolt pamutból a női tisztviselők kézimunkája: 22 hósapka, 1 pár térdvédő, özv. Lár Sándorné 1 téli alsóing, 2 pár kapca, Bohus Mária 2 hósapka, Bálinné Tóth Ilona tanítónő vezetője alatti állami elemi népiskola IV. b. osztály növendékei 10 darab hósapka, 10 pár csuklóvédő özv. Kuli Ezilné 6 hósapka, 4 pár térdvédő, 3 pár csuklóvédő, 1 szörme, özv. Szóllósy Antalné 6 hasvédő, 6 pár kapca, N. Böszke 1 szörme gallér, 1 karmantyú, Dr. Galambos Ignácné 9 hósapka, Makói polgári állami iskola növendékei által készített 10 hósapka, 9 pár térdvédő, 4 pár emelegtű. Adományok 2 pár téli kapca, 1 prémsapka, 1 karmantyú, Rozs-tóczy Mici 6 hósapka, özv. Barza Zsigmondné 1 hósapka, 4 pár térdvédő, Makói orth. lxr. leányiskola. Gyűjtő Lefkovicz Róza tanítónő 9 pár kapca, 3 pár csuklóvédő, 4 darab szörme. A belvárosi református V ik leányosztály Nagy Lajpné vezetése alatt 15 hósapka, 20 pár csuklóvédő, 3 pár térdmelegítő, 6 hasmelegítő, 6 pár kapca. A szükséges anyagot részben a ref. tantszélet, és részben az osztály növendékei adták össze és pedig Varga Katalin, Kádár Etelka, D. Nagy Erzsébet, Gara Julianna, Papp Viktória, Rozsnyai Lidia, Nagy Viktória, Balogi Etelka, Gré-czi Mária, Gara Rozália, Bernát Rozália, Kiss Julianna, Varga Mária, Szirbik Katalin, Patkó Rozália, Acztlós Ilona, Jóó Lidia.

Molnár Viktória, Szilágyi Borbála Erdel Rozália, Molnár Eszter, Erdel Mária, Nagy Gizella, Nagy Ilonka, Hencz Erzsébet, Szűcs Julla Szabó Piroška, Lengyel Rozália. Bauer Margitka II. polgári iskolai tanuló: 1 drb. kaskódó, Békésy Margitka Budapest: 1 drb. kaskódó, Pallagi Ernőné 1 drb. kaskódó, 2 pár csuklóvédő, N. N. 2 pár térdvédő, Mészáros Etelka 3 kaskódó, Glick Mátyásné és Wertberger Fanni szörme darabok (7 darab.)

A polgárórség figyelmébe.

A polgárörök szolgálati idejének beosztása.

November hó 5. csütörtök. Virradóra éjjelen 12 órától reggel 4 óráig: Halpert Jakab, H. Kovács Bálint Barsányi-u. 2, Koczás Mihály vasáros, Kelecs János bádogos, Klein Mór Szegedi u. 50, Murvai András szabó, Kurusa Mihály kereskedő, Lengyel Mihály asztalos.

Reggel 4 órától reggel 8 óráig: Nacs István Szt. István-tér, Nagy Imre Bányai-u. Nacs János kertész, Nagy Imre István Deák F. u, Nemeskei Jenő, Németh István Alatorvas, Patkós Imre Gr. Pálffy-u, Papp Antal utász.

Délután 8 órától déli 12 óráig: Papp József vánd, Panyák József, Petrovics Péter alszász, Szilágyi Sándor Arany J. u.

Délután 12 órától délután 4 óráig: Habi József nyomdász, B. Papp Ilés Magyarház-u, Spitzer Lipót Haliméró, Szabó János Szécsenyi-tér.

Délután 4 órától este 8 óráig: Papp Sámuel Bécsi-u, Petrovics György, Reichardt Sámuel tanító, Willinger Imák.

Este 8 órától éjjeli 12 óráig: Kiss Károly levest. váli., Lélek István cukrász, Löwi Jenő kártyos, Lőrincz József kőműves, Molnár Sándor aszola, Mészinger Németh, Németh Ilés, Oláh János kávéház.

November hó 6. péntek. Virradóra éjjelen 12 órától reggel 4 óráig: Keszthelyi Mihály Lendvai-u, Muzáloch János fedrász, Nagy Tamás géplakatos, Oláh Mihály borbély, Pál József kovács, Péger Imre kovácsok, Rátkai János kereskedő, Pók Andor kereskedő.

Reggel 4 órától reggel 8 óráig: Paschuber Kálmán nyomdász, Sipos Ferenc Fűző utca, Szabó Péter ács, Szabó Imre Héderváry-u, Szendi János Tábor-u, Székely Sándor Palza-u, Szilágyi Sándor Békésy-u, Ifj. Szilágyi Ferenc Ráday-u.

Délután 8 órától déli 12 óráig: Sipos István asztaloskereskedő, B. Szűcs Pál Btja-u, Takács Mihály vadász Dessoewly-tér, B. Szűcs Sándor Paszta 81.

Délután 12 órától délután 4 óráig: Tokai Péter Zsidó-u, Tóth Sándor, Szemere-u, Török Ernő kereskedő, Vankó Gyula kertész.

Délután 4 órától este 8 óráig: Ujhelyi Adolf bérkocsif. tulajdonos, Tóth Sámuel Páva-u, Tóth István Gr. Vay-u, Vér György Várady-u.

Este 8 órától éjjeli 12 óráig: Papp Gyula géplakatos, Pallagi Ernő kereskedő, Siklován József győgyászorvos, Vajda Izab. kereskedő, Tóth János Királyhegyesi-u, Vigh Lajos Tár-u.

Levél az orosz fogságból.

Hogy él a magyar Szibériában?

Rendkívül érdekes levelet hozott a posta Temesvárra. E F. né címére. A levelet férje, a Fonciére Biztosító-Társaság tisztviselője írta, aki egy gyalogezredben szolgált, mint tartalékos hadnagy s győzelmes harcaink közben orosz fogságba került. Nagy utat tett meg a levél. Szibéria Kurgán nevű városából jött, orosz, francia és magyar bélyegzőkkel ellátva s a következőket tartalmazza:

Kedves feleségem! Értesítlek, hogy Galiciában a Komarov közelében vívott csatában orosz hadifogságba kerültem, de — Isten csudája! — az ütközetben nem sebesültem meg. Tulajdonképpen a Tatarjanov falu melletti erdőben lettem elfogva, de az ottani harc a komarovi csatának egy elágazása volt. Ez az ütközet szeptember hetedikén volt, mely napon rajtam kívül még több tiszti és közlegény került fogságba. Sokaknak közülünk nagy sebeik vannak, de halottat is többet hagytunk ott hátra az erdőben. Ezeket a mieink később bizonyosan eltemették. Szeptember hiedikétől tizenkettődikéig Galicián keresztül az apostolok lova- in mentünk a legénységgel együtt Oroszország felé és naponta körülbelül harminc kilométert tettünk meg. Szeptember tizenkettődikétől tizenhatodikáig a tiszteket kocsik szállították, a legénységnek tovább is gyalogolnia kellett. Szeptember tizenhatodikán egy orosz vasúti állomáson valsmennyiünket vasúti kocsikba helyeztek és ettől fogva sebesen robogtunk keresztül nagy Oroszországon. Csakhamar elhagytuk az európai határt és a vonat ott robogott velünk Szibériában a nagy szibériai síkságon. Szeptember huszonnyolcadikán este érkezünk meg végre Kurgánba és este fél kilenc óra volt, mikor a vasúti kocsikból a hosszú utasas után kiszállhatunk. Minket, tiszteket, huszonhatot, egy iskola nagy tantermében helyeztek el. Van itt mindenféle fegyvernembeli tiszti, sőt még egy német ulanuss zászló is van köztünk, igen fess, erős fiatal ember. Ebben a szállásban csak ideiglenesen maradtunk. Vas- ágyakon alszunk, kemény matracokon, kemény párnákon és löszörpök- rökkel takaródnunk. Néhány nap múlva minden tiszti mehet magán- lakásba, én máris kerestem magam- nak oltat, de még nem találtam megfelelőt. Legjobban szeretnék olyan lakást, hogy teljes ellátást is kaphatnék. Ez havonta körülbelül harminc-negyven rubelbe kerül. Egy rubelt itt három koronába számítanak. Egy rubelben száz kopek van, egy kopek tehát három fillér. Havonta ötven rubelt kapunk és ebből kell magunkat fenntartanunk.

A hadifogságban levő legénység századokba van beosztva. Egy ilyen század kétszáz emberből áll, kiket különböző munkák végzésére használnak fel. Egy ilyen századot, még pedig az előt, én is kaptam felügye- letem alá. Embereim nagy része mezei munkát és ujjavításokat végez, a legtöbbjének azonban katonai fog- lalkozás jutott. Egy-két óráig dolgoznak, egy-két óráig játszanak a tágas réten és szépeken elmúlik a nap. Mi tisztek azonban nem vagyunk a felügyeletünk alatt álló századhoz kötve, mert szabadon járhatunk a városban és csak a rend fenntartása végett rendeltek alá nek az egyes századokat.

Ha levelet írsz — és írsz mi- előbb — légy szíves a címet úgy írni, ahogy levelemben megírom azt. Különösen Kurgán városának nevét írd meg cirillbetűvel, ahogy azokat a levélbe rajzolom. Leveledet nem szabad lezárnod, mint a hogyan az én levelem is nyitva mehet el. Leve- ledet vagy a Vörös Kereszt utján, vagy a hadtestparancsnokság révén küldheted el. Egy levélnek 15 napra van szüksége, amíg ideérkezik. Kér- lek, írd minden második napon, hogy mentül többször halljak rólatok hírt. A levelet csak németül írhatod, mint én is csak németül írok — ez a cenzura végett van így. Lehet ugyan magyarul is levezni, de akkor leve- leinket sokkal későbbben kapjuk meg, mert Oroszországban csak igen ke- vesen vannak, akik magyarul tudnak és minden levelet kétszer olvasnak el és ellenőrziknek.

Sajnos, lehetetlen — folytatja, tovább levélét Engelmann, — hogy neked pénzt küldjek haza, mivel magam is nehezen tudok megélni a fizetésemből. Eleintén sok hiadásom lesz, amíg magamat ruhával és fehérneművel felszerelem, de azt hiszem, azután csak meg tudok élni belőle. Összes ruhám és fehérne- műm elveszték. Elsősorban egy téli bundát kell magamnak venni. Itt bizony nagy hidegek vannak télen, mert amíg Magyarországon otthon a legnagyobb hidek husz fok a nulla alatt, addig itt a hőmérő negyvenöt fokra is leeshet. Egy bunda belőkerül harminc-negyven rubelbe. Ezzel a bundavásárlással pedig sietnem kell, mert itt már kezdődik a téli idő. A ruhanemű itt nagyon drága, nem- különben az élelem is.

Tegnap egy orosz ezredes ven- dége voltam. Ez az ezredes az itteni helyőrség parancsnoka. Hatan voltunk hozzá meghíva. Két órakor állunk fel az asztaltól. Ebéd után zongorázással töltöttük az időt. Az ezredesnek van egy huszonöt éves leánya, aki tanárú az itteni gimná- siumban. A leány gyönyörűen ját- skál a zongorán. Azután mi vendé- gek megfürdöttünk a gőzben, — az ezredesnek ugyanis saját gőzfürdője van. Fürdés után igen izletes teát kaptunk, azután elársalogtunk esti fényolcig. Akkor hasztörtünk. Az ezredes szívéllyességét és előszéken- ségét életemben nem fogom elfeleldni. Valóban kedves ember, aki úgy báncik velünk, mint katonatisztekkel illik és megbecsül minket.

Ma két orosz tiszti érkezett ide és velük német és osztrák-magyar közlegények. A legénység között vannak olyanok, akik értenek a ze- néhez s ezért elhatároztuk, hogy majd egy kis zenekart alakítunk belőlük. Az ezredes ur készségesen megígérte, hogy a szükséges hang- szereket ő fogja átengedni.

Mindenkit üdvözöl, téged csókol szerető férjed.

— Sajnos, lehetetlen — folytatja, tovább levélét Engelmann, — hogy neked pénzt küldjek haza, mivel magam is nehezen tudok megélni a fizetésemből. Eleintén sok hiadásom lesz, amíg magamat ruhával és fehérneművel felszerelem, de azt hiszem, azután csak meg tudok élni belőle. Összes ruhám és fehérne- műm elveszték. Elsősorban egy téli bundát kell magamnak venni. Itt bizony nagy hidegek vannak télen, mert amíg Magyarországon otthon a legnagyobb hidek husz fok a nulla alatt, addig itt a hőmérő negyvenöt fokra is leeshet. Egy bunda belőkerül harminc-negyven rubelbe. Ezzel a bundavásárlással pedig sietnem kell, mert itt már kezdődik a téli idő. A ruhanemű itt nagyon drága, nem- különben az élelem is.

Tegnap egy orosz ezredes ven- dége voltam. Ez az ezredes az itteni helyőrség parancsnoka. Hatan voltunk hozzá meghíva. Két órakor állunk fel az asztaltól. Ebéd után zongorázással töltöttük az időt. Az ezredesnek van egy huszonöt éves leánya, aki tanárú az itteni gimná- siumban. A leány gyönyörűen ját- skál a zongorán. Azután mi vendé- gek megfürdöttünk a gőzben, — az ezredesnek ugyanis saját gőzfürdője van. Fürdés után igen izletes teát kaptunk, azután elársalogtunk esti fényolcig. Akkor hasztörtünk. Az ezredes szívéllyességét és előszéken- ségét életemben nem fogom elfeleldni. Valóban kedves ember, aki úgy báncik velünk, mint katonatisztekkel illik és megbecsül minket.

Ma két orosz tiszti érkezett ide és velük német és osztrák-magyar közlegények. A legénység között vannak olyanok, akik értenek a ze- néhez s ezért elhatároztuk, hogy majd egy kis zenekart alakítunk belőlük. Az ezredes ur készségesen megígérte, hogy a szükséges hang- szereket ő fogja átengedni.

Mindenkit üdvözöl, téged csókol szerető férjed.

Allítsa meg
a rikkancsot és kérjen tőle egy „Makói Független Ujság”-ot, megtalálja benne amire szükség van.

Kiadó hagymaföld
zöldség, gabona és lucernának
Iritz Miksánál.

Herés árpa szalma, polyva
kizárólagként és ölenként eladó közel a városához
IRITZ MIKSÁNÁL.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(644)

86. fejezet.

Az eljegyzés.

A rendőr csakugyan bement. A kaput épen akkor szabadították ki kötelekeiből.

— Ez már valami, mormogta magában. Mi történt?

Erre a kapu nagy felháborodással mondotta el, amit tudott.

A fölépítőn többen sietve jöttek lefelé.

A rendőrt hamar körülfogták. — Sipoljon azonnal segítségért, mondták.

Amint javában tosztoztunk a jegyepárra, egyszerre csak berontott vagy ötven fegyveres rabló. Mindenünket, de mindenünket elvitték. Nézzen ide. Üressék az uljaim, üressék a zsebeim.

A részleteket megindva, a ren- dőr kétkedve csóválta fejét.

— Ezek nem lehettek igazi rablók!

— Hát mit?

— Alighanem csak tréfa volt, válaszolta a rendőr.

A város aranyifjúsága, a pajkos fiatal urak próbára akarták tenni az önök bátorságát.

Holnap alighanem óriási kacagás lesz a városban a sikerült tréfa fölött.

Az urak közül többen megütözték.

Hátta csakugyan igaza van a rendőrnek.

Egyrészt örülnének, ha csakugyan tréfa lett volna, másrészt rejtve szűgyelték volna gyáva- ságukat.

Erre közbeszólt Korbay:

— Rendőr, maga azonnal sipol- jon össze egy-két rendőrt.

Avagy, ami még jobb, telefonál- jon azonnal a rendőrlőveas kaszár- nyába, egy lovas század azonnal vonuljon ki a banditák üldözésére. Gyorsan, gyorsan, még nem lehet- nek messzire.

Én kezdekdem, hogy igazi rablók voltak, a bandita főnököt véletlenül ismerem.

A rendőr most elrohant a tele- fonhoz és felhívta a lovas kaszárnyát, de magát a központi rendőrséget is.

Őt nem akarták elhinni a tör- téntek. Azt hitték, a jelentő rendőr meg van bolondulva, vagy valaki más az velük ilyen bolond tréfát.

Előbb utána néztek, mi van a dologban.

Az ügyeletes rendőrtiszt lóra kapott és kinyargalt Morello her- ceg palotájához, mely Róma villa- negyedében, a Tiber folyó partján fekszik.

Csakhamar végtelven jöttek a lovasrendőrök is. A rendőrtiszt most csakugyan megbizonyosodott, hogy való a jelentés.

A herceget és vendégét egy rablóbanda hallatlan merészséggel rabolta ki.

Ilyen eset még nem történt nemcsak Rómában, de egész Olaszországban sem. A rablóro- mantika legfényesebb korszakában, a Rinaldo Rinaldini rémureimának idefötte sem merik volna gon- dolni ily vakmerő támadásra.

(Polyt. köv.)

A Zeidler-gőzmalomban szénsalak kapható.

A durvább szénsalak ára csinként 2 korona, finomabb 3 " "

Elismert legjobb motorok!

Világhírű eredeti „Körting“ **Diesel motorok**

Szivógáz
és benzinmotorok. ::
Cséplőgarnitúrák benzin- és nyersolajkomobilal. Benzines magánjárók.
Meglepő újdonság!
Nyersolajmotorok keresztfejvezetékekkel.

Belléért Ignác és Társa mérnöki iroda
Budapest, V. Koháry-utca 4. szám.
Saját érdekében kérjen! Ittanulni ára jánlatot
Legmesszebbmenő jótállás!
Kedvező fizetési feltételek!

Egy teljesen jó karban levő

transzmisszió

„Makói Független Ujság“
nyomdájában eladó. :-:

Egy szobás

garzon lakás

előszobával, vilanyvilágítással,
kis verandával KIADÓ.
Cím a kiadóhivatalban.

POÓR ENDRE

gyógyszerésznél kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, szeplő, májfolt, ar- és kézvrósság és mindenféle bőrtisztálanság ellen

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajjijító szer.

Ára: Vilma krém 1 korona. Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajjijító 1 korona. Ezek piperezerek több kiállításos érmékkel lettek kiállítva.

Jóra való, megbízható fiu **tanulónak**

felvétetik e lap nyomdájában.

Legjobb

asztali- és gyógyborok

Iritz Sámuel özv. cégnél kaphatók.

Háboruban levőknek

küldött csomagból ki ne feledjen egy üveg

BOROLIN nevű sósborszesz háziszert,

mely hamarosan megszünteti a szagatásokat és azurásokban szenvedők fájdalmait és új erőt ad a kimerült testnek. — Ára 1-20, 2 és 2-50 korona.

Készíti Borovszky K., Bpest, II. Margitrapart 47. Makón kapható Pepper Gyula drogériájában, 1516r.

Ha sikeresen akar hirdetni, hirdessen

A „MAKÓIFÜGGETLEN UJSÁG“-ba.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

::: KÖNYVNYOMDA :::

: LAPKIADÓ VÁLLALAT :

Elvállal :

- Eljegyzési kártyák,
- Meghívók,
- Üzleti könyvek,
- Számlák,
- Levélpapírok,
- Borítékok,
- Névjegyek,
- Könyvek, folyóiratok,
- Gyászlapok és Falragaszok előállítását.

A **MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG** a vármegye legelterjedtebb xxx napilapja. xxx

ELŐFIZETÉSI ÁRA :

Helyben, házhoz hordva:
Egész évre . . . 7 korona.
Fél 3 K. 50 F.
Egy hóra 60 fill.

Vidékre, postán küldve:
Egész évre 14 kor.
Fél 7
Negyed 3-50 f.
Egy hóra 1 kor. 20 fill.

Hirdetéseket felvesz a
o o o kiadóhivatal o o o

Telefon szám 124.

Telefon szám 124.